

Č.j.:

Plán environmentální výchovy

Masarykova základní škola a mateřská škola Obecnice, příspěvková organizace

Školní rok 2021/2022

Vypracovala: Mgr. Bc. Markéta Marková

Obsah

1. Úvod	3
2. Téma Plánu environmentální výchovy Masarykovy základní školy a mateřské školy Obecnice, příspěvkové organizace ve školním roce 2021/2022	3
3. Východiska	3
4. Cíl	4
5. Kritéria	4
6. Subkritéria	4
7. Indikátory a nástroje hodnocení plánu environmentální výchovy ve školním roce 2021/2022	4
7.1 Termíny plnění	4
7.2 Pokyny k realizaci	4
8. Využití průřezových témat	5
9. Klíčové kompetence	5
10. Spolupráce s organizacemi a odborníky	6
11. Realizace Plánu environmentální výchovy ve školním roce 2021/2022	7
12. Požadované vědomosti a dovednosti, které by si žák měl odnést z tématu: „Péče o krajinu“	8
12.1 I. stupeň	8
12.2 II. stupeň	9
13. Celoroční plán akcí	9
14. Přílohy – plány jednotlivých vyučujících a přehled mezinárodních dnů	10

1. Úvod

Plán EVVO je vydán na základě metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a je zpracován s ohledem na požadavky kladené v ŠVP ZV, především ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta vede k myšlenkám a jednáním, které jsou v souladu s životním prostředím tak, aby se jeho kvalita udržela i pro další generace. Cílovou skupinou tedy nejsou jen žáci, ale všichni lidé, bez ohledu na věk či vzdělání.

Je důležité vytvářet pozitivní postoje k životnímu prostředí, k úctě k životu, znát a pečovat o prostředí okolo nás. Je také potřeba pochopit vzájemné provázání ekonomické, sociální a kulturní oblasti. Cílem je tedy objektivně informovat o stavu a vývoji životního prostředí.

2. Téma Plánu environmentální výchovy Masarykovy základní školy a mateřské školy Obecnice ve školním roce 2021/2022

Téma vychází z celoškolního tématu pro aktivity a projekty: „**Člověk, společenská bytost**“.

Druhým motivem jsou Cíle udržitelného rozvoje 2016 – 2030, definované OSN.

Zvolená témata pro školní rok 2021/2022 jsou:

- a) Zdraví a kvalitní život**
- b) Odpovědná výroba a spotřeba**

3. Východiska

Základní dokumenty, ze kterých vycházíme při realizaci environmentální výchovy ve školním roce 2021/2022, jsou:

- Program OSN: Agenda 2030 - Rozvojové cíle tisíciletí, (Dále jen Cíle udržitelného rozvoje = CUR)
- Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025,
- Metodický pokyn MŠMT k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě ve školách a školských zařízeních č. j. 16745/2008 – 22,
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání – č. j. MŠMT – 28603/2016,
- Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Škola poznání – (č.j. 50/2019/MZŠMŠOBE),
- Dlouhodobý plán environmentální výchovy MZŠ Obecnice, č.j. 2016/42.

Ve školním roce 2021/2022 je Plán environmentální výchovy propojen celoškolským tématem **Člověk, společenská bytost**, s Plánem výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu, a Minimálním preventivním programem.

4. Cíl

Žáci se napříč předměty různými formami a aktivitami seznámí s tématem CUR – Zdraví a kvalitní život, a s tématem Odpovědná výroba a spotřeba.

Dalším cílem stanoveným pro tento školní rok je ve spolupráci s učiteli výtvarné výchovy výroba „věčného kalendáře“ s obrázky a texty pro vybrané mezinárodní dny.

5. Kritéria

I. a II. stupeň

Zařazení tématu EVVO do výuky v rámci realizace ŠVP formou projektů, pracovních listů, exkurzí a setkání s odborníky.

Tvorba obrázků a textů k vybraným mezinárodním dnům.

6. Subkritéria

- znalost a zasazení pojmu „Zdraví“ a „Odpovědná výroba a spotřeba“ do souvislostí historických a soudobých,
- motivování žáka k vlastní péči o zdraví, odpovědnou spotřebu (nespotřebovat více, než potřebuji)
- motivování žáka k vlastnímu zkoumání zdraví, k vlastní spotřebě zboží a produktů, plýtvání zdroji
- seznámení s prvky hospodaření a dobrého plánování s ohledem na omezené vstupní zdroje pro výrobu
- hospodaření s vysloužilými výrobky, upcyklace, recyklace apod.

7. Indikátory a nástroje hodnocení plánu environmentální výchovy ve školním roce 2021/2022

Vzhledem ke složité epidemiologické situaci v celé ČR a velké nejistotě, se velmi těžko dopředu plánují různé aktivity, exkurze a spolupráce s různými subjekty. Z toho důvodu proběhne ke konci prvního a druhého pololetí zhodnocení naplnění plánu EVVO jednotlivými vyučujícími. V jakých předmětech a projektech se jim podařilo integrovat téma „Zdraví a kvalitní život“ a

téma „Odpovědná výroba a spotřeba“, výběr obrázků pro kalendář a návrhy na jednotlivé listy kalendáře s významnými mezinárodními dny.

Indikátor: Formy a uplatňované metody mohou být různé – exkurze, vycházky, samostatné projekty, problémová výuka apod.

Nástroj: pracovní listy, postery z jednotlivých realizovaných akcí, setkání s odborníkem, hodnocení jednotlivými vyučujícími, obrázky a texty k tématu

7. 1 Termíny plnění

- realizace cílů EVVO průběžně během školního roku
- průběžně realizované pracovní listy/ postery/ lapbooky apod. jednotlivými žáky
- leden – zhodnocení vyučujícími
- červen – zhodnocení vyučujícími

7. 2 Pokyny k realizaci

- ve školním roce 2021/2022 proběhne zhodnocení realizace cílů EVVO jednotlivými vyučujícími (vždy ke konci prvního a druhého pololetí),
- průběžně během roku vystavené ukázky prací žáků (postery, lapbooky, pracovní listy apod.)

8. Využití průřezových témat

Plán využívá k dosažení cílů některé přínosy uvedených průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

- vede k porozumění sobě samému a druhým,
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování,
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace,
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci.

Výchova demokratického občana

- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti,
- prohlubuje empatii schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování,
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení,
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů,
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším.

Environmentální výchova

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidské činnosti v prostředí,
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů.

9. Klíčové kompetence

Stanovené cíle Plánu environmentální výchovy jsou propojeny s některými klíčovými kompetencemi. Pedagogové je mohou volit s přihlédnutím k možnostem a věku žáků.

V oblasti kompetencí k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální:

- aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí,
- hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí,
- schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím.

V oblasti pracovní kompetence:

- osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě,
- uplatňovat principy udržitelného způsobu života v občanském a pracovním jednání (odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí).

V oblasti kompetence občanské:

- znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám,
- uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám,
- odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně a kvalifikovaně se účastnit ochrany životního prostředí včetně zapojení do souvisejících veřejných diskusí a rozhodovacích procesů o využívání krajiny,
- projevovat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat svébytnou hodnotu a krásu přírody a krajiny, vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě.

10. Spolupráce s organizacemi a odborníky

- udržování a prohlubování spolupráce s Obecním úřadem Obecnice, pomoc při péči o prostředí obce,
- udržování a prohlubování spolupráce s Vojenskými lesy a statky ČR s.p., divize Hořovice - sběr žaludů a kaštanů pro lesní správu Obecnice: říjen a listopad 2021
- udržování a prohlubování spolupráce s Kovohutěmi Příbram nástupnická, a.s. - pokračování ve sběru baterií a elektroodpadu,
- udržování a prohlubování spolupráce s Hornickým muzeem Příbram - návštěvy a exkurze,
- zapojení do recyklace papíru pro firmu v Dobříši - sběr papíru (časopisy, noviny, letáky, kartony, knihy a ost.): září 2021 – červen 2022

11. Realizace Plánu environmentální výchovy ve školním roce 2021/2022

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola poznání“ využívá témata související s environmentální výchovou především v předmětech:

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – I. stupeň					
Název tematického okruhu Ev	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	ČS	ČS			
Základní podmínky života			ČS	ČS	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				ČS, PČ	PČ
Vztah člověka k prostředí	TV	TV, PČ	TV, ČS, PČ	TV, ČS	TV

Název tematického okruhu Ev	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Z, PŘ	PŘ		Z, PŘ
Základní podmínky života	Z, PČ, PŘ, ČJ	Z, PČ, PŘ	CH, PČ	PŘ, CH, PČ, VKO
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PŘ	Z, PČ, F, PŘ	Z, CH, PČ	Z, F, CH, PŘ, VKO
Vztah člověka k prostředí	D, VV	PŘ, VV	PŘ, D, VV	Z, PŘ, NJ, VKO, VV

Školní družina- význam přírody, ekologie, důležitost ochrany ŽP

- omalovánky,
- vytvoření plakátů – vystavení,
- vypracování pracovních listů k tématu,
- udržování čistého prostředí v okolí školní družiny,
- sběr papíru – listopad, duben,
- sběr baterií.

Dále se environmentální výchova uplatňuje v:

- podpora a vedení třídních kolektivů - šetření energie a zdrojů,
  - péče o prostředí třídy,
  - třídění odpadu,
  - ochrana rostlin a živočichů,
- připomenutí významných dnů s environmentální tematikou
  - mezinárodní den bez aut – 22. 9.,
  - mezinárodní den stromů – 20. 10.,
  - mezinárodní den zvířat – 4. 10.,
  - mezinárodní den bez pesticidů – 3. 11.,
  - mezinárodní den prevence ničení životního prostředí v průběhu válek a ozbrojených konfliktů – 6. 11.,
  - mezinárodní den hor – 11. 12.,
  - mezinárodní den mokřadů – 2. 2.,
  - mezinárodní den vody – 22. 3.,
  - mezinárodní den Země – 22. 4.,
  - světový den stěhovavých ptáků – 9. a 10. 5.
  - mezinárodní den biologické rozmanitosti – 22. 5.
  - mezinárodní den otvírání studánek – 31. 5.,
  - světový den oceánů – 8. 6.
  - světový den populace – 11. 7.
  - mezinárodní den boje lékařů za mír 6. 8.
  - Evropská noc pro netopýry – 28. 8.
- účasti na odborných seminářích a přednáškách související s environmentální tematikou.

12. Požadované vědomosti a dovednosti, které by si žák měl odnést z tématu:

„Zdraví a kvalitní život“ a „Odpovědná výroba a spotřeba“

12. 1 I. stupeň

Cíle plánu budou vyučující plnit s přihlédnutím k věku žáků.

- žák zná význam pojmu zdraví a odpovědná spotřeba,

- žák popíše různé typy recyklace
- žák objasní důvody péče o zdraví a dobré hospodaření.

12. 2 II. stupeň

Cíle plánu budou vyučující plnit s přihlédnutím k věku žáků.

- znalost a zasazení pojmu „Zdraví“ a „Odpovědná výroba a spotřeba“ do souvislostí historických a soudobých,
- motivování žáka k vlastní péči o zdraví, odpovědnou spotřebu (nespotřebovat více, než potřebuji)
- motivování žáka k vlastnímu zkoumání zdraví, k vlastní spotřebě zboží a produktů, plýtvání zdroji
- seznámení s prvky hospodaření a dobrého plánování s ohledem na omezené vstupní zdroje pro výrobu
- hospodaření s vysloužilými výrobky, upcyklace, recyklace apod.
- žák se seznámí se zásadami ekologického hospodaření

13. Celoroční plán akcí

Pedagogové budou plnit očekávané výstupy jednotlivých předmětů ve školním roce 2021/2022 podle školního vzdělávacího plánu „Škola poznání“ (č.j. 50/2019/MZŠMŠOBE)

- exkurze do Hornického muzea v Příbrami
- návštěva zoologické zahrady, návštěva Domu NATURA
- průběžné vycházky do lesa
- plán bude průběžně doplňován o další akce.

Příloha:

Plán jednotlivých vyučujících, jak a kde budou realizovat cíle EVVO

První stupeň ZŠ

Třída II.

Vyučující pedagog: **Mgr. Eva Bízová**

EkV (téma: Zdraví a kvalitní život + Odpovědná výroba a spotřeba)

Plnění v rámci očekávaných výstupů ŠVP – v realizačních plánech (zakomponovaná i etická výchova):

Září: (Hygiena duše a těla, Zdraví a kvalitní život)

- **na základě vytvořených kritérií třídy uplatňuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své i svých spolužáků** ETV-5.10.3./1./1 *si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci* ETV - 5.10.3./1./7 *Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů.*
- **na základě poznanych rozdílů toleruje přirozené odlišnosti spolužáků i jiných lidí, jejich přednosti a nedostatky** ETV -5.10.3./1./2 *se podílí na utváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel* ETV-5.10.3./1./3 *si osvojí základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty druhým* ETV -5.10.3./1./4 *si osvojí základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých* ETV - 5.10.3./1./5 *zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky* ETV-5.10.3./1./8 *reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc*

listopad: (Odpovědná výroba a spotřeba)

- **zjistí, jakým způsobem se žilo dříve (bydlení, činnosti, předměty, hračky a porovná se současností)**

prosinec: (Hygiena duše a těla, Zdraví a kvalitní život)

- **objasní vztahy mezi danými rodinnými příslušníky a jejich role v rodině, porovnává důležitost jednotlivých rolí na základě zkušenosti** ETV -5.10.3./1./4 *Si osvojí základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých*
- **popíše svoji nezastupitelnou roli v rodině** ETV -5.10.3./1./7 *Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů.*

Leden – únor (Hygiena duše a těla, Zdraví a kvalitní život)

- **rozezná situace, které by mohly ohrozit život a zdraví člověka**
- **na modelové situaci dokáže přiměřeně odmítnout účast na činnostech, které nejsou v souladu s vhodným jednáním a chováním** ETV -5.10.3./1./8 *reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc*

Plnění v rámci třídních konzultačních hodin

Průběžně – sociální vztahy, hygiena duše a těla, zdraví a kvalitní život

- přátelské klima ve třídě – zlepšování sociálních vazeb

Prosinec

- závislostní chování: netolismus (virtuální drogy), patologické hráčství (gambling)...využití volného času o vánočních prázdninách (pohybem na čerstvém vzduchu ke zdravému životnímu stylu), nebezpečí užívání návykových látek (alkohol)...oslava nového roku, vánočních svátků

Leden

- poruchy příjmu potravy – povánoční hubnutí (mentální bulimie, mentální anorexie), strava v jiných zemích
- rizikové sportovní aktivity, prevence úrazů – zimní sporty

březen

- příprava projektového dne 1. stupně – vzájemná spolupráce, vztahy ve třídě (soužití ve skupině, respektování odlišností spolužáků) ....Noc s Andersenem

Třída III.

Miloslava Kotápišová

Během školního roku 2021/2022 budou probírána v rámci EV této témata:

- vztah člověka k prostředí, naše obec - umělé prvky v krajině, vlastní názor
- základní podmínky života, voda
- vztah člověka k prostředí; prostředí a zdraví, vliv prostředí na zdraví
- týmová spolupráce v kolektivu

Třída IV.

Mgr. Jana Pokorná

Průběžně po celý školní rok – projektové dny dle aktuální situace, exkurze na Šachtíčku, poznávání Brd

Červen – výtvarná soutěž – Jičín, město pohádek

Třída V.

Kristýna Strmisková

- Uvědomuje si nebezpečí při mimořádných událostech a rizika s ním spojená. Předvede, jak bych se zachoval. /ETV- Elementární prosociálnost
- Předvede modelové situace při mimořádných událostech. /ETV- komunikace citů/ETV – tvořivost v mezilidských vztazích/ETV-elementární prosociálnost
- Vysvětlí pojem návyková látka a závislostní chování. /ETV- Základy asertivního jednání

- Zná rizika, která mu hrozí, pokud bude užívat návykové látky. Na modelové situaci předvede odmítnutí návykových látek. Zná rizika závislosti na hracích automatech a počítačích. Vysvětlí pojem závislost. /ETV- Základy asertivního jednání.
- Na modelových situacích předvede bezpečné chování v rizikovém prostředí. Zná nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií./ETV-Základy asertivního jednání/OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
- Popíše jednotlivé etapy lidského života na základě biologických i psychických změn./OSV – osobnostní rozvoj/ OSV - sebepoznání, sebepojetí.
- Popíše změny v dospívání. Úměrně ke svému věku se orientuje v základech sexuální výchovy. /ETV- základy asertivního jednání / OSV – sebepoznání, sebepojetí.
- Orientuje se v bezpečném způsobu sexuálního chování přiměřeně svému věku. Vyjmenuje některé přenosné a nepřenosné nemoci. Ví, jak se chránit před infekcemi přenosnými krví (HIV/AIDS a hepatitidy)./ETV- základy asertivního chování- iniciativa / OSV – řešení problémů a rozhodovacích dovedností
- Ve skupině spolupracuje, správně komunikuje a kooperuje./ OSV- Sociální rozvoj, Kooperace a kompetice , ETV- Tvořivost a zákl. spolup.- schopnost spolupráce
- Sebeпоjetí, sebehodnocení, sebepoznání. /ETV- Pozitivní hodnocení sebe a druhých- akceptace druhého.

Druhý stupeň ZŠ:

Mgr. Bc. Markéta Marková (Třída VI., VII. a VIII.)

V rámci šesté a sedmé třídy jsou témata Zdraví a kvalitní život probírána podrobně v samostatném předmětu Výchova ke zdraví. Téma Odpovědná výroba a spotřeba bude průběžně zařazováno do hodin přírodopisu a třídnických hodin, v plánu je i ekologický den na dané téma (jaro 2022).

Dále k tématu EVVO bude ve spolupráci s učiteli výtvarné výchovy vytvořen kalendář s významnými mezinárodními dny.

Ing. Ivana Řeřichová (Třída VII.)

předmět ... Třídnické hodiny 7. třída

březen

- prevence rizikového chování - nebezpečí spojené s užíváním návykových látek, negativní dopady kouření a pití alkoholu na zdraví člověka (zdraví a kvalitní život jako jeden z cílů udržitelného rozvoje)

duben

- připomenutí Dne Země - ochrana vzácných ekosystémů a omezování znečištění (jedna z oblastí udržitelného rozvoje, tzv. environmentální pilíř)

předmět ...Informační technologie 7. třída

Témata „Zdraví a kvalitní život + Odpovědná výroba a spotřeba“ budou začleněny do výstupu ŠVP -

Zpracuje práci na zadané téma, splňuje formální i estetické požadavky. Potřebné informace vyhledá v dostupných informačních zdrojích. Využívá možnosti textového, tabulkového a prezentačního editoru.

Poznámka:

Celoškolní téma Člověk jako společenská bytost se promítá do všech vyučovacích předmětů (M 6 - 9, F 6, Pč 9, I 5, InT 7) - společenské chování, mezilidské vztahy, mezilidská komunikace, pomoc lidem s handicapem a seniorům, ...

Mgr. Iva Hrušovská (třída VI., VII., VIII., IX.)

Předmět: Český jazyk

Slohová práce na téma:

- Závislosti a jejich následky.
- Mohu žít bez internetu?
- Mění se naše lesy?

Předmět: Výchova k občanství

Ročník:	Téma:
6.	Život ve škole a v obci.
	Co nás proslavilo (významné výrobky).
	Umí vysvětlit význam spolupráce a dělby práce.
	Zamýšlí se nad správným hospodařením s penězi v rodině.
7.	Najde možnosti, jak může pomoci lidem v nouzi.
	Staví se proti fyzickému a psychickému násilí.
	Objevuje vnitřní svět člověka (sebepoznání, úcta k lidské osobě)/ Etv: Objevuje vlastní jedinečnost a identitu, vytváří si zdravé sebevědomí.
	Vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi, posoudí výhodnost splátkového prodeje a leasingu.
	Vysvětlí, co ovlivňuje životní úroveň lidí a sdělí svůj názor na nadměrné hromadění a spotřebovávání věcí.
	Uvědomuje si nezbytnost vytváření úspor pro fungování domácnosti.
	Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti.
	Posoudí, jak dodržuje zásady hospodárnosti, vysvětlí pojmy investice, úvěr.
	Vytváří reklamní leták, který nabízí humanitární pomoc (adopce na dálku, zřizování škol v rozvojových zemích,...
	Uvědomuje si důsledky lidských zásahů do přírody a její nenahraditelnost.
	Uvědomuje si důležitost třídění odpadů. Navrhne se spolužáky možnosti řešení ekologických problémů v obci, regionu.
8.	Uvědomuje si vliv médií na život člověka
	Rozpozná protiprávní jednání - podávání alkoholu mladistvým, zneužívání drog
9.	Vyloží podstatu fungování trhu.
	Uvědomuje si odpovědnost člověka za osud Země.
	Zhodnotí a na příkladu doloží možnosti, jak může pomáhat lidem v nouzi.

Mgr. Jan Kernal (třída VI., VII., VIII., IX.)

Zeměpis	Třída	Téma
	6	<p>Porovnává složky a prvky přírodní sféry a jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost./ EV - Ekosystémy; přírodní sféry .</p> <p>Porovnává vliv vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře na lidskou společnost. /EV - Základní podmínky života, vliv přírodních procesů .</p> <p>Porovnává a hodnotí základní údaje o Africe, tj. polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, jejich zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariery. /EV - Základní podmínky života; přírodní podmínky. /Mlv – Etnický původ; oblasti jazykové a náboženské. /Et.v. - Je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení.</p> <p>Porovnává a hodnotí základní údaje o Americe tj. polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, jejich zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariery. /EV - Základní podmínky života; přírodní podmínky - Amerika. /Et.v.- Je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení.</p> <p>Porovnává a hodnotí základní údaje o Austrálii a Oceánii, makroregionech a vybraných státech, tj. polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, jejich zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariery. /EV - Ekosystémy; ekosystémy – Austrálie a Oceánie. /Et.v. - Je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení.</p> <p>Porovnává a hodnotí základní údaje o světovém oceánu, tj. polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, jejich zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariery. /EV - Základní podmínky života; přírodní podmínky – světový oceán. /Et.v. - Je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení.</p>
	7	<p>Porovná a hodnotí základní údaje o Asii, tj. polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, jejich zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariery. Et.v. Je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení. /EGS – Evropa a svět nás zajímá; přírodní ekonomické poměry. Mlv – Etnický původ; oblasti jazykové a náboženské, vztahy etnik.</p> <p>Porovná a hodnotí základní údaje o Rusku, tj. polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, jejich zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariery. Et.v. Je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení. /Ev – Základní podmínky života; přírodní podmínky a životní prostředí.</p> <p>Porovná a hodnotí základní údaje o Evropě, tj. polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, jejich zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariery. Et.v. Je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení. /EGS – Evropa a svět nás zajímá; kulturní oblasti života Evropanů. Zvažuje, jaké změny nastaly ve vybraných regionech a co je jejich příčinou. /EGS – Evropa a svět nás zajímá; vývoj v Evropě, integrace.</p>
	8	<p>Hodnotí polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky. /EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí; životní prostředí ČR. Poloha, přírodní poměry, zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky.</p> <p>Vymezí a lokalizuje místní oblast a region Obecnice jako sídlo školy, místo bydliště, bývalý okres Příbram. Et.v. Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy. /Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; životní prostředí regionu. Místní oblast a region, Obecnice jako sídlo školy, místo bydliště, bývalý okres Příbram. Hodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti jeho dalšího rozvoje, analyzuje vztah regionu ke kraji. Et.v. Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy. /Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; životní regionu. Vztah regionu ke kraji; přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu a možnosti jeho dalšího rozvoje.</p>

	Hodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti jeho dalšího rozvoje, analyzuje vztah regionu ke kraji. Et.v. Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy. /Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; životní regionu. Vztah regionu ke kraji; přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu a možnosti jeho dalšího rozvoje
9	Na mapách lokalizuje místa, kde se nacházejí světové energetické a surovinové zdroje. Et.v. Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy. /Ev -Vztah člověka k prostředí; těžba surovin a životní prostředí. Rozložení zdrojů surovin.
	Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. /Ev Vztah člověka k prostředí; hospodářské oblasti, životní prostředí, energie a jejich výroba. Významná hospodářská centra, lokalizační faktory.
	Hodnotí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. /Ev - Vztah člověka k prostředí; globální problémy – aktuálně. Přírodní katastrofy a jejich důsledky.
	Navrhuje konkrétní preventivní opatření, která mohou zabránit zhoršování životního prostředí. /Ev - Vztah člověka k prostředí; zásahy proti zhoršování životního prostředí. Globální změny prostředí.
	Hodnotí principy, úroveň a metody ochrany životního prostředí ve vybraných regionech. /Ev - Vztah člověka k prostředí; hodnocení ochrany životního prostředí ve stanoveném regionu. Krajiny a životní prostředí.

Příloha 2:

Připomenutí významných dnů s environmentální tematikou

Zdroje:

<http://svatky.centrum.cz/svatky/vyznamne-dny/>

<https://web.archive.org/web/20130521212020/http://www.osn.cz/zpravodajstvi/kalendar/?i=233>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Mezin%C3%A1rodn%C3%AD_dny_a_roky

a. mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy – 16. 9.,

Mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy byl stanoven na základě podepsané smlouvy z roku 1987. Ve smlouvě jsou napsané přesné body jak chránit ozónovou vrstvu a ty se musí dodržovat. Důvodem ochrany ozónové vrstvy země je její úbytek kolem naší planety, což může mít v konečném důsledku fatální následky na životní prostředí a celý ekosystém naší planety.

b. mezinárodní den bez aut – 22. 9.

Mezinárodní den bez aut spadá pod týden Evropského týdne mobility, který začíná 16. září. Tento den nám, stejně jako celý týden mobility, poukazuje na jiné alternativy dopravy, hlavně ty ekologičtější, tak i Den bez aut slouží k tomu, abychom si uvědomili dopad na životní prostředí právě z výfukových plynů automobilů.

Tak jako týden mobility má poukázat na jiné možné dopravní prostředky tak i Den bez aut poukazuje na různé druhy dopravy, jako je například kolo, městskou hromadnou dopravu, která přepraví více cestujících než automobil, kde lidé jezdí individuálně. V některých městech jsou autobusy poháněny zemním plynem, tudíž jsou šetrné k životnímu prostředí.

c. mezinárodní den zvířat – 4. 10.,

Roku 1226 4.10. kdy zemřel františkánský mnich Sv. František z Assisi, který pečoval o opuštěná, nemocná a týraná zvířata, a právě proto se na tento den stanovil Mezinárodní den zvířat. Kdy by si každý páníček měl uvědomit péči o svého mazlíčka jako je například strava a pohyb a hlavně by měl vést k zamyšlení, zda-li si zvíře vůbec máme pořídit a můžeme mu věnovat dostatek času a péče.

d. mezinárodní den stromů – 20. 10.,

Den stromů byl ve světě vyhlášený již dříve, ale v České republice se začal slavit od roku 1906. V tento den se po celém světě konají akce jako například různé prohlídky parků, arboret apod. Tento den má připomenout jak důležité pro naši planetu lesy a stromy jsou, že díky nim se udržuje příznivé bioklima pro život člověka... kdo by si ze školy nepamatoval princip fotosyntézy.

- e. mezinárodní den bez pesticidů – 3. 11.,
Roku 1984 kdy v indickém městě Bhopálu došlo k nehodě v továrně s pesticidy. Z továrny uniklo přibližně 40 tun jedovatých plynů, během chvilky zemřelo skoro 8 tisíc tamních obyvatel a skoro půl miliónu dalších obyvatel mělo a stále má trvalé následky. Proto byl na 3. listopadu vyhlášen Den bez pesticidů, neboť pesticidy škodí zdraví člověka i celému životnímu prostředí.
- f. mezinárodní den prevence ničení životního prostředí v průběhu válek a ozbrojených konfliktů – 6. 11.,
Mezinárodní den prevence ničení životního prostředí v průběhu válek a ozbrojených konfliktů byl vyhlášen Organizací spojených národů. Důvodem k vyhlášení tohoto světového dne byl vývoj válečných strategií a používaných zbraní. V dnešní době mají moderní zbraně dalekosáhlé důsledky na životní prostředí.
- g. mezinárodní den hor – 11. 12.,
Mezinárodní den hor vyhlásila OSN a vznikl z iniciativy organizace pro zemědělství a výživu. Smyslem tohoto dne je podpora trvale udržitelného rozvoje hor a horských oblastí i cenu omezení turistiky.
- h. Mezinárodní den památky obětí Holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti
Mezinárodní den památky obětí Holocaustu připomíná události 2. Světové války a patří primárně šesti milionům židovských obětí po dobu Holocaustu, právě za toto období. 27. ledna je datum, na které tento den připadá není vybráno náhodně, neboť právě v tento den, roku 1945 byl osvobozen koncentrační tábor Auschwitz-Berkenau Rudou armádou. Tento koncentrační tábor známe z hodin dějepisu pod českým názvem Osvětim - Březinka. Návrh byl vyhlášen Organizací spojených národů a podpořilo jej 91 členských zemí a tím byl schválen.
- i. mezinárodní den mokřadů – 2. 2.,
V Íránu, konkrétně ve městě Ramsar, byla roku 1971 podepsána tzv. Ramsarská úmluva, která je úmluvou o mokřadech. Může se nám tento den zdát mírně kuriózní, ale mokřady jsou na naší zemi jedním z důležitých biotopů a mají velký význam například jako stanoviště vodních ptáků. Proto je nutné je chránit před znečištěním a zároveň i proto mají svůj mezinárodní den, abychom na ně nezapomínaly.
- j. mezinárodní den vody – 22. 3.,
Voda, a hlavně pitná nezávadná voda je jedním z největších bohatství, které nám naše planeta dává, i z těchto důvodů byl právě na tento den vyhlášen Světový den vody. V tento den si zároveň připomínáme, že na na světě žije přes miliardu lidí, kteří mají nedostatek pitné vody a jsou tak přímo ohroženi na svém zdraví.
- k. mezinárodní den Země – 22. 4.,
Den země je dnem věnovaným naší planetě a v konečném důsledku i nám všem. Stanovení termínu tohoto svátku vychází z původních oslav dnů Země, které se obvykle konaly při oslavách jarní rovnodennosti (21. březen). Den země vznikl v USA spontánně, jako ekologicky laděný svátek Země. Od roku 1990 k se oslavám dne Země přidala i Česká republika. 22.duben je věnovaný planetě Zemi ať už smýšlením po ekologické stránce nebo z ohledu na války (které po Zemi stále jsou). Cílem moderních oslav dne Země je upozornit na dopady lidského chování na životní prostředí, a samozřejmě diskuse o možných nápravných a preventivních řešení těchto problémů.
- l. světový den stěhovavých ptáků – 9. a 10. 5.
- m. mezinárodní den biologické rozmanitosti – 22. 5.
Od roku 2002, kdy OSN vyhlásilo 22. května, jako den pro biologickou diverzitu čili biologickou rozmanitost. Tento den nám připomíná různorodost všech živých organismů na naší planetě Zemi, proto se též můžeme setkat s názvem tohoto dne, jako svátek všeho živého na planetě Zemi.
- n. mezinárodní den otvírání studánek – 31. 5.,
Není ani známo dne obnovení této starodávné tradice, kdy dívky obcházely studánky ve svých i přilehlých vesnicích a z jara čistili studánky. Voda byla (a stále je) pro všechny velice důležitý prvek potřebný pro

život i úrodu. Dívky se modlily za čistou vodu, úrodu a vše bylo zakončené tancem a hudbou. Proto je dnešní den věnován právě otevírání studánek.

o. mezinárodní den proti rozšiřování pouští a sucha 17. 6.

Mezinárodní den proti rozšiřování pouští a sucha stanovila OSN na den 17. června. Jedná se o jeden z mezinárodních dnů, řešící biosféru a životní prostředí naší planety, konkrétně boj proti suchu a desertifikaci, mezinárodním dnem se stal od roku 1994.

p. světový den oceánů – 8. 6.

OSN vyhlásila mezinárodní den oceánů roku 1992 a má připomínat důležitosti oceánů a moří pro celý svět. Nejen mořské ovzduší je důležitý prvek pro životní prostředí, ale oceány a moře ovlivňují celou naši planetu, její biosféru a celkové klima Země. První oslavy tohoto dne jsou od roku 2009. Moře a oceány musíme chránit a neznečišťovat je.

q. světový den populace – 11. 7.

Roku 1987 byl na planetě Zemi zaznamenán přesný počet obyvatel a to 5 miliard přesně. Což byl jeden z prvních důvodů vzniku pro Světový den populace, dalšími důvody byly jevy populaci zasahující, například zaměření a jiné katastrofy a samozřejmě se tento den věnovaný nám lidem zaměřuje na růst a pokles úmrtnosti, počet zdravých a nemocných lidí a vývojových trendů populace jako celku, tak i jejich dílčích částí.

r. mezinárodní den boje lékařů za mír 6. 8.

Mezinárodní den boje lékařů za mír vznikl po útoku na Hirošimu. Právě v těchto hrůzných chvílích jsou lidé, kteří zachraňují životy druhých. I v Hirošimě bylo přítomno mnoho lékařů a dobrovolníků kteří pomáhali.

s. Evropská noc pro netopýry – 28. 8.

Evropská netopýří noc je nocí věnovanou našemu jedinému létajícímu nočnímu savci. Na mnoha místech v ČR se lidé mohou setkat s živým netopýrem za účasti odborníků, kteří nám o těchto zvířatech poskytnou mnoho informací.